

Kitob haqida 2 ta fikr ayting. Kitobga bir soʻz bilan oʻxshatish toping.

Kitobning qimmati

Xudoybergan Shomurodov

Gulnora xolaning uyida kattagina kutubxona bor. Chunki u har gal bozorga tushganida bolalariga shirinliklarga qoʻshib, bitta yoki ikkita badiiy kitob ham olib keladi. Xolaning oʻgʻillari Nortoy bilan Norboy, qizlari Gulmira va Naziralar boʻsh vaqt topdi deguncha kutubxonalariga kirib, kitob oʻqishga tutinishadi...

Bolalarning sinfdoshlari ham biror kitob kerak boʻlsa, eng avval ulardan soʻrashadi.

– Nortoy aka, – dedi Nazira nonushta paytida, – “Mehrobdan chayon”ni oʻqib boʻldingizmi, dugonam soʻrayapti.

– Ozigina qoldi, bugun maktabga olib ketaman. Oʻqib tugatsam, senga aytaman, – dedi Nortoy. U sinfga kiriboq, partasi ustiga kitobni qoʻydi-yu, oʻqiy boshladi... Oʻqishga qiziqib ketganidan dars boshlanib, sinfga muallim kirib kelganini ham sezmad...

– Eltoyev, kitobni uyda oʻqish kerak edi. Oʻzi qanday kitob ekan, boshingni koʻtarmay oʻqiyapsan, – dedi oʻqituvchi uning yoniga kelib.

– “Mehrobdan chayon”, ustoz. Lekin filmidan ancha farq qilar ekan. Juda ta’sirli. Kitobni singlimning dugonasi so’ragan edi... Voqealariga qiziqib ketibman, – uzr so’rab o’rnidan turdi Nortoy.

– Bizga ham gapirib ber, – chug’urlashdi bolalar.

– Yaxshi, ammo o’zingiz o’qiganingiz boshqacha ta’sir qiladi, – dedi Nortoy jilmayib. Bu gap ustozga ham ma’qul bo’ldi.

– Faqat bir shart bilan kitobni beraman, – dedi Nortoy. – Uni ehtiyot qilasiz. Varaqlarini yirtmasdan, buklamadan, iflos qilmasdan o’qiyasiz.

Bolalar rozi bo’lishdi. Navbat jurnaldagi ro’yxat bo’yicha tuzildi. Shu tariqa kitob qo’lma-qo’l o’qila boshlandi.

– Nortoy, “Mehrobdan chayon”ni javondan topmadim, haliyam o’qib bo’lmadingmi? – so’radi Gulnora xola bir kuni o’g’lidan.

– Ertaga olib kelaman, uni sinfimizdagi oxirgi o’quvchi Yahyoyeva o’qiyapti, – quvonib dedi Nortoy. – Tanaffuslarda faqat shu kitob haqida gaplashyapmiz.

– Juda yaxshi, ammo... – o’ylanib dedi xola, – bugun anhor bo’yida shu romanning sochilib yotgan varaqlarini ko’rib qoldim. Ishqilib bizniki bo’lmasin-da.

Nortoyning ko’ngli xijil tortdi-yu, anhor tarafga yugurib ketdi. U sochilgan varaqlardan bir nechtasini qo’liga oldi-yu, baqirib yubordi. Chunki oyisi har gal yangi kitob olganda uning ichki muqovasi va

3-sahifasiga “Gulnora Xoliqova, shaxsiy kutubxonasi”, deb kitob sotib olingan kun va sanani yozib qo‘yardi.

Ertasiga sinfga kirsa, sinfdoshi Gulsanam yig‘lab o‘tiribdi. Ma‘lum bo‘lishicha, Gulsanam Jasurdan kitobni olgach, sinfdayoq o‘qishni boshlabdi. Biroq chiqishga qo‘ng‘iroq chalinishi bilan ketishga shoshilibdi. Natijada kitob esidan chiqibdi. Tushdan keyin shu sinfdan o‘qiydigan 3-sinf o‘quvchisi Dilshod kitobni topib olibdi. Partadoshi bilan talashib yirtib qo‘yibdi. Uyga qaytayotib yirtiq kitobni anhor bo‘yiga tashlab yuboribdi...

Uyga borgach, voqeani onasiga aytib berdi. Gulnora opaning avvaliga jahli chiqib, qovog‘ini solib oldi. Keyin o‘g‘lining holatini tushundi shekilli:

– Ko‘p kuyunaverma, o‘g‘lim, shuncha bola o‘qibdi-ku, demak, kitob o‘z vazifasini bajaribdi. Chunki kitobning qimmati uning ko‘p o‘qilganida.

1. Hikoyadan Gulnora xola haqida nimalarni bilib oldingiz?
2. Nortoy qaysi kitobni o'qiyotgan ekan?
3. Nima uchun bu kitob qo'lma-qo'l bo'lib ketdi?
4. Ayting-chi, qaysi voqea Nortoyning ko'nglini xijil qildi?
5. Kitobning qanday vazifasi bor deb o'ylaysiz?
6. "Kitobning qimmati uning ko'p o'qilganida", deyilgan fikrni izohlab bering.
7. Hikoyadan chiqargan xulosangizni ayting.

xijil – ko'ngli g'ash bo'lish

Hikoya qahramonlarini ayting. Ularni bosh va ikkinchi darajali qahramonlarga ajrating.
Quyidagi qahramonlarga ta'rif bering:

Gulnora xola

Nortoy

Gulsanam

Hikoyaning asosiy g'oyasini 1 ta gap bilan ifodalang.
Hikoya asosida 2 ta savol tuzing.

Nima uchun...?

Agar ... bo'lsa, nima bo'ladi?

Hikoyani o'qing va mazmunini so'zlab bering.